

DEL 1

Uten hjelpemidler

Oppgave 1 (5 poeng)

Deriver funksjonene

a) $f(x) = x^2 - \frac{2}{x}$

b) $g(x) = \ln(x^2 + 1)$

c) $h(x) = x^2 e^x$

Oppgave 2 (2 poeng)

Løs likningssystemet

$$x + y - z = 0$$

$$2x + y - z = 2$$

$$4x + y - 2z = 1$$

Oppgave 3 (6 poeng)

I en aritmetisk rekke $a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_n$ er $a_1 = 3$ og $a_6 = 18$.

a) Bestem differansen d , og bestem en formel for a_n uttrykt ved n .

b) Vis at summen av de n første leddene kan skrives som

$$S_n = \frac{3}{2}n(n+1)$$

c) Hvor mange ledd må vi ha med for at summen skal bli 84?

Oppgave 4 (7 poeng)

Funksjonen f er gitt ved

$$f(x) = x^3 + 4x^2 + x - 6$$

- a) Vi ser at $f(1) = 0$. Bruk blant annet polynomdivisjon til å vise at

$$f(x) = (x-1)(x+2)(x+3)$$

- b) Løs ulikheten $f(x) \leq 0$

- c) Forkort brøken mest mulig

$$\frac{x^3 + 4x^2 + x - 6}{2x^2 - 2}$$

- d) Bruk blant annet det du viste i oppgave a), til å løse likningen

$$e^{3x} + 4e^{2x} + e^x - 6 = 0$$

Oppgave 5 (6 poeng)

Totalkostnaden i kroner ved produksjon av en vare er gitt ved

$$K(x) = 0,1x^2 + 70x + 4000, \quad 0 < x < 2000$$

Her er x antall produserte enheter per uke.

Inntekten i kroner ved denne produksjonen er gitt ved

$$I(x) = -0,05x^2 + 280x, \quad 0 < x < 2000$$

- a) Bestem $K'(500)$ og $I'(500)$. Bruk svarene til å vurdere om bedriften bør produsere flere enn 500 enheter.
- b) Bestem den vinningsoptimale produksjonsmengden, det vil si den produksjonsmengden som gir størst overskudd.
- c) Bestem den kostnadsoptimale produksjonsmengden, det vil si den produksjonsmengden som gir lavest kostnad per enhet.

Oppgave 6 (10 poeng)

La X være antall unger som overlever i en tilfeldig valgt fuglekasse med kjøttmeis. Sannsynlighetsfordelingen til X er gitt i tabellen nedenfor.

k	0	1	2	3	4
$P(X=k)$	0,2	0,1	0,3	0,3	0,1

- a) Bestem $P(X \geq 2)$.
- b) Bestem forventningsverdien $E(X)$, og vis at standardavviket er $SD(X) = \sqrt{1,6}$.
Hva forteller $E(X)$ oss?

Et år har biologilærer Peder overvåket 100 fuglekasser med kjøttmeis. Kassene er nummerert fra 1 til 100. La X_i være antall kjøttmeisunger som overlever i kasse nummer i . Vi antar at X_i -ene er uavhengige. Det totale antallet kjøttmeisunger som overlever i de 100 kassene, er gitt ved den stokastiske variabelen

$$S = X_1 + X_2 + \dots + X_{100}$$

- c) Begrunn at S er tilnærmet normalfordelt.
- d) Bestem $E(S)$ og $\text{Var}(S)$.

I resten av oppgaven går vi ut fra at $E(S) = 200$ og $SD(S) = 13$. Du vil få bruk for standard normalfordelingstabellen i vedlegg 1.

- e) Bestem sannsynligheten for at 226 eller flere kjøttmeisunger overlever i kassene til Peder dette året.
- f) Bestem $P(187 \leq S \leq 213)$.